

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

DOI dx.doi.org/10.30970/vir.2018.45.0.9484

НОВИЙ СУЧАСНИЙ ПОСІБНИК З БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ФАХІВЦІВ

Новак Алойзи З. Основи сучасного банківництва / Новак Алойзи З., Косінський Богдан, Карковська Рената, Вінклер-Древс Тадеуш. – Навч. посібник: пер. з польської. – Львів: Растр-7, 2017. – 240 с.

Інститут європейської інтеграції факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка в рамках спільного проекту з факультетом менеджменту Варшавського університету здійснив переклад українською мовою і видав навчальний посібник «Основи сучасного банківництва» відомих польських економістів Алойзи З. Новака, Богдана Косінського, Ренати Карковської, Тадеуша Вінклера-Древса [1].

Актуальність видання зумовлене потребою наукового аналізу використання в Україні позитивного досвіду європейських країн щодо формування ефективної банківської системи, а також постійною потребою забезпечення навчального процесу сучасними якісними посібниками.

Банківська система посідає важливе місце серед основних елементів ефективної економіки країни. Часті валютно-фінансові кризи в Україні, сучасний стан економіки, для якого характерний значний рівень ризику, засвідчують необхідність виваженого підходу до регулювання банківської сфери.

Серед значної кількості виданої останнім часом в Україні наукової та навчальної літератури із зазначеної проблематики книга польських авторів вирізняється висвітленням нових підходів, ідей і технологій сучасного європейського банківництва, зокрема, польського досвіду трансформації національної банківської системи. Саме тому запропоноване українському читачеві видання є своєчасним і актуальним.

Навчальний посібник складається із 14 розділів-тем, у яких логічно і послідовно розкрито основні принципи функціонування банку та банківської системи.

У першому розділі «Банк у сучасному господарстві» розглянуто теоретичні засади діяльності банків, їхні функції та класифікації. Висвітлено роль банку як елемента фінансової системи країни та фінансового ринку, а також особливості банківського сектору Польщі.

Другий розділ «Органи центрального банку й банківського нагляду» присвячено засадам монетарної політики, ролі та функціям центрального банку

та інших органів банківського нагляду, а також огляду центральних банків Польщі та інших країн.

У третьому розділі «Банк на фоні банківської системи» автори розглядають особливості банківської системи та її структури, основні засади співпраці та конкуренції у банківському секторі. Значна увага приділена еволюції банківської діяльності як наслідку технічного прогресу.

У діяльності банку ключове місце належить довірі як умові його існування. Про це йдеться у четвертому розділі «Банк як інститут суспільної довіри», зокрема, висвітлено шляхи завоювання довіри банком, роль держави у цьому процесі та вимоги до новостворених банків.

П'ятий розділ «Банківські операції й послуги» характеризує сутність, види та особливості банківських операцій. Доволі цікавим і корисним є представлення найсучасніших аспектів банківської справи, зокрема, застосування інтернет-банкінгу, мобільного банкінгу, телекомунікаційних систем, комп'ютерних технологій.

У шостому розділі «Пасивні операції» автори посібника висвітлюють ціль та види пасивних операцій банку, зокрема, операції з поточними рахунками та строковими вкладками, а також емісії банківських цінних паперів.

Сьомий розділ «Активні операції, кредит і кредитна діяльність банку» присвячений аналізу кредитних операцій комерційного банку, а також некредитним формам фінансування, таким як лізинг. Крім того, у цьому розділі йдеться про взаємозв'язок кредитної діяльності банків та монетарної політики.

Восьмий розділ «Кредитний ризик» висвітлює сутність та вимірювання кредитного ризику, способи його мінімізації та норми пруденційного регулювання.

У дев'ятому розділі «Кредитування» детально розглянуто процес здійснення кредитної операції банку та її етапи – кредитну пропозицію, кредитну заявку, прийняття рішення про надання кредиту, укладення договору та нагляд за його виконанням.

Десятий розділ посібника «Платіжні й гарантійні операції» детально аналізує такі операції, зокрема, акредитиви та інкасо, факторинг, особливості функціонування систем платіжних карток та міжбанківських розрахунків.

В одинадцятому розділі «Управління банківськими фінансовими ресурсами» детально проаналізовано активи і пасиви банку, власний капітал та управління фінансовою ліквідністю.

У дванадцятому розділі «Фінансові результати діяльності банку» розглянуто особливості оцінки результатів банківської діяльності, зокрема, розрахунок доходів і втрат.

Тринадцятий та чотирнадцятий розділи («Ринковий ризик у діяльності банку – валютний ризик» та «Ризик зміни процентної ставки в діяльності банку») висвітлюють особливі ризики у діяльності банку – валютний ризик та ризик зміни процентної ставки, методи оцінки та способи управління ними.

У посібнику є багато ілюстративного матеріалу – рисунків, схем, таблиць, що дає змогу краще засвоїти теорію. Крім того, теоретичні концепції

супроводжуються конкретними прикладами з практичного банківництва.

Серед переваг пропонованого українського видання є широке представлення досвіду Польщі у сфері побудови ефективної банківської системи – українському читачеві буде цікаво порівняти особливості функціонування комерційних банків, центральних банків та загалом банківських систем у Польщі та Україні. Саме тому посібник буде цікавим не лише для тих, хто вивчає банківську справу, а й для банкірів-практиків.

Книга «Основи сучасного банківництва» Алойзи З. Новака, Богдана Косінського, Ренати Карковської, Тадеуша Вінклера-Древса є сучасним цікавим посібником з банківської справи, який буде корисним студентам економічних спеціальностей. Зокрема, цільовою аудиторією зазначеної праці є також студенти факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка спеціальності «Міжнародні економічні відносини». Посібник зацікавить і вчених-економістів, які досліджують проблеми та перспективи становлення банківської системи України. Зрештою, книга буде корисною для кожного, хто хоче зрозуміти основні принципи функціонування сучасного банку.

Окремо хотілося б висловити подяку Інституту європейської інтеграції Львівського національного університету імені Івана Франка за фаховий переклад і видання цікавої та важливої для українського читача праці. Під час презентації українського видання посібника, яка відбулася 13 жовтня 2017 року у Львівському національному університеті імені Івана Франка, один з його авторів – професор Варшавського університету Алойзи Новак – високо оцінив рівень фаховості українського перекладу. Крім того, книга рекомендована до друку Вченою радою факультету міжнародних відносин Львівського університету та видана за підтримки ПАТ «Кредобанк».

*Богдан Юрійович Лапчук
Доцент кафедри міжнародного
економічного аналізу і фінансів
Львівського національного університету
імені Івана Франка, к. е. н.*

1. Kosiński, Bohdan; Nowak, Alojzy Z.; Karkowska, Renata; Winkler-Drews, Tadeusz. Podstawy Współczesnej Bankowości. – Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne S.A., 2017. – 239 s.